

OIKAISUVAATIMUS KUNNANHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 10.08.2026 § 179

30.08.2026

Haettu muutos

1. Kunnanhallitus kumoaa tai muuttaa 10.8.2026 § 179 tekemäänsä päätöstä siten, ettei päätöksessä tarkoitettuja poistoaikojen pidennyksiä hyväksytä;
2. toissijaisesti palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen valmisteltavaksi, jotta poistoajan muuttamisen aineelliset ja hyödykekohtaiset edellytykset selvitetään asianmukaisesti;
3. selvittää jokaisen päätöksen kohteena olevan hyödykkeen osalta erikseen: mikä sen palvelutuotantokyvyssä tai taloudellisessa pitoajassa on olennaisesti muuttunut aikaisempaan arvioon nähden;
 - milloin kyseinen muutos on tapahtunut;
 - millä selvityksellä muutos on todettu;
 - miksi muutos oikeuttaa juuri 30 vuoden poistoajan pidentämisen 50 vuoteen;
 - miten varovaisuuden periaate ja hyödykekohtainen arviointi on otettu huomioon;
4. selvittää, mikä hallintolain 50 §:n tarkoitettu konkreettinen asiavirhe oli perusteena 25.5.2026 § 131 kumoamiselle erillisellä itseoikaisulla;
5. selvittää päätöksessä tarkoitetun liitteen 5 olemassaolon, sisällön ja merkityksen;
6. selvittää aineistossa esiintyvän ristiriidan hyödykkeiden 718 ja 838 nimissä ja kohdentamisessa.

Muutoksenhakijat

Jorma Jolanki
Harry Ruotsalainen

Muutoksenhakijoiden kotikunta on Laukaan kunta.

Oikaisuvaatimuksen määräajan noudattaminen

Päätökset on kuulutettu kunnan verkkosivuilla 12.08.2026. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa tästä. Määräaika oikaisuvaatimuksen jättämiselle päättyy 02.09.2026. Tämä oikaisuvaatimus on jätetty määräajassa.

Sovellettavia lakikohtia

Hallintolaki: §§:t 6, 31, 45, 49 g, 50, 52
Kuntalaki: §§:t 110, 112, 134, 135, 137, 138, 140, 143
Kirjanpitolaki: 1 luvun 3 §, 3 luvun 2 §, 3 luvun 3 §, 5 luvun 5 §
Keskeinen oikeuskäytäntö: KHO: 2012:2

30.08.2026

Perustelut**Asian tausta**

Kunnanhallitus päätti 25.5.2026 § 131 pidentää eräiden rakennusten poistoaikoja. Alkuperäisen päätösehdotuksen mukaan ratkaisu perustui teknisestä käyttöiästä saatuun asiantuntijalausuntoon.

Päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus. Ennen oikaisuvaatimuksen asiallista ratkaisemista kunnanhallitus kumosi 10.8.2026 §:n 179 aikaisemman päätöksen hallintolain §:iin 50 ja 52 vedoten ja ratkaisi asian uudelleen. Poistoaikojen osalta lopputulos pysyi käytännössä samana. Uuden päätöksen perusteiksi lisättiin teknistä käyttöikää koskevan selvityksen rinnalle väestökehityssennuste, taloudellinen käyttötarve-ennuste ja kirjanpitolautekunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston ohjeet.

Kunnanhallitus toteaa itse §:ssä 179, että päätöstä myöhemmin tarkasteltaessa oli tullut esille tarve täydentää aikaisemman päätöksen perusteluja. Tämän jälkeen aikaisempaa § 131 päätöstä koskenutta oikaisuvaatimusta ei enää ratkaistu aineellisesti, koska sen kohteena ollut päätös oli poistettu.

Itseoikaisumenettelyn suhde vireillä olleeseen oikaisuvaatimukseen

Hallintolain § 49 g:n mukaan oikaisuvaatimuksen ratkaiseva viranomainen voi oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä muuttaa tai kumota hallintopäätöksen. Viranomainen voi samassa yhteydessä tehdä myös hallintolain §§:ien 50–53 tarkoitetun virheen korjaamisen. Oikaisuvaatimus päätöksessä tulee antaa perusteltu ratkaisu esitettyihin vaatimuksiin.

Näin ollen mahdollisen asiavirheen korjaaminen olisi ollut mahdollista tehdä myös vireillä olleen oikaisuvaatimuksen ratkaisemisen yhteydessä.

Tässä tapauksessa toimittiin toisin:

- alkuperäisestä päätöksestä oli jo tehty oikaisuvaatimus;
- ennen sen aineellista ratkaisemista alkuperäinen päätös kumottiin;
- sama aineellinen lopputulos hyväksyttiin uudelleen laajennetuilla perusteluilla;
- alkuperäiseen oikaisuvaatimukseen ei tämän jälkeen annettu aineellista ratkaisua.

Katsomme tapahtumaketjun antavan perustellun aiheen arvioida, onko erillistä itseoikaisuvaltaa käytetty ainoastaan hallintolain 50 §:n tarkoitettuun hyväksyttävään virheen korjaamiseen vai onko menettelyllä tosiasiallisesti pyritty välttämään vireillä olleen oikaisuvaatimuksen aineellinen ratkaiseminen.

OIKAISUVAATIMUS KUNNANHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 10.08.2026 § 179

30.08.2026

Hallintolain 6 §:n tarkoitussidonnaisuuden periaate edellyttää, että viranomainen käyttää toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Menettelyn ajallinen kulku ja sen seuraukset kuitenkin edellyttävät kunnanhallitukselta perusteltua selvitystä siitä, miksi erilliseen itseoikaisuun ryhdyttiin vireillä olleen oikaisuvaatimuksen ratkaisemisen sijasta.

Hallintolain 50 §:n mukainen korjaamisperuste on jäänyt yksilöimättä. Asiavirheen korjaamisen perusteena voi olla:

1. selvästi virheellinen tai puutteellinen selvitys;
2. ilmeisen väärä lain soveltaminen;
3. menettelyvirhe; tai
4. asiaan tullut uusi selvitys, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Kunnanhallituksen §:ssä 179 nämä vaihtoehdot luetellaan, mutta kunnanhallitus ei yksiselitteisesti ilmoita, mikä niistä toteutui juuri tässä asiassa. Päätöksen selostuksessa todetaan lähinnä, että alkuperäisen päätöksen perusteluja oli tarpeen täydentää. Perustelujen täydentämistarve ja hallintolain 50 §:n tarkoitettu asiavirhe eivät ole käsitteellisesti sama asia.

Hallintolain 45 § edellyttää, että päätöksen perusteluista ilmenevät ratkaisuun vaikuttaneet seikat ja selvitykset sekä sovelletut säännökset.

Talouden tasapainottamisohjelman merkitys poistoaikojen muuttamiseksi

Laukaan kunnan Talouden tasapainottamisohjelma 3.0 on päivätty 21.5.2026 eli ennen kunnanhallituksen 25.5.2026 § 131 päätöstä.

Tasapainottamisohjelman sivulla 16 todetaan, että jos tasapainottamisohjelman 3.0 sopeutukset toteutetaan sellaisinaan, taloussuunnitelma jää alijäämäiseksi eikä kuntalain mukainen alijäämän kattamisvelvoite täyty. Lisäksi todetaan, ettei neuvotteluissa ollut löydetty toimia koko kasvaneen sopeuttamistarpeen kattamiseksi. Heti tämän jälkeen sivulla 17 käsitellään poisto-ohjelman muuttamista. Samat tai pääosin samat hyödykkeet, joista kunnanhallitus päätti 25.5.2026, yksilöidään ja asiakirjassa todetaan: *"poistoaikojen muuttaminen pienentää vuosittaista poistokuormaa vähän yli 700 000 euroa."*

Seuraavan sivun otsikko on: *"Tuloksen kehitysarvio, jos tasapainottamisohjelman 3.0 sopeutukset tehdään, ja lisäksi poistosuunnitelmaa muutetaan."*

Tämän yhdistelmän tuloksena taloussuunnitelman todetaan olevan 0,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tasapainottamisohjelman sivulla 20

30.08.2026

tarkastelu yhdistetään edelleen poistosuunnitelman muutokseen ja konsernin sisäiseen kauppaan. Asiakirjan mukaan tällä kokonaisuudella alijäämä saadaan katettua jo vuonna 2026.

Valtuuston 1.6.2026 § 17 valmistelussa todetaan lisäksi, että Laukaan kunnan taseessa oli vuoden 2025 lopussa 5,4 miljoonaa euroa kertynyttä alijäämää, joka oli katettava vuoden 2029 loppuun mennessä, minkä vuoksi kunnan tuli reagoida tilanteeseen välittömästi.

Näiden asiakirjojen perusteella poistoaikojen pidentämistä ei ole valmisteltu talouden tasapainottamisesta irrallisena kirjanpidollisena kysymyksenä. Poistoaikojen muutoksen vaikutus kunnan tulokseen on päinvastoin laskettu euromääräisesti ja sisällytetty tasapainottamisohjelman tulos- ja alijäämäskenaarioihin jo ennen 25.5.2026 tehtyä päätöstä.

Kunnanhallituksen § 179 perustelu suhteessa aikaisempaan valmisteluaineistoon

Kunnanhallitus 179 §:ssä toteaa, ettei poistoaikoja muuteta takautuvasti kunnan taloudellisen tilanteen korjaamiseksi. Samassa päätöksessä kuitenkin toistetaan kirjanpitolautakunnan ohjeesta periaate, jonka mukaan yleistä poistojen määrän alentamista tuloksen parantamisen tai taseen alijäämän kattamisen tarkoituksessa ei voida pitää hyvän kirjanpitotavan mukaisena.

Takautumattomuus ei ratkaise tätä kysymystä. Päätöksessä todetaan, että poistosuunnitelman muutos koskee normaalistikin vain muutostilikautta ja sitä seuraavia tilikausia. Ratkaiseva kysymys ei siten ole ainoastaan se, muutetaanko aikaisempien vuosien poistoja, vaan mihin tarkoitukseen ja millä hyödykekohtaisilla aineellisilla perusteilla tulevien tilikausien poistokuormaa alennetaan.

Tasapainottamisohjelman 21.5.2026 aineisto osoittaa nimenomaisesti, että yli 700 000 euron vuotuinen poistokuorman alentuminen oli jo ennen alkuperäistä päätöstä huomioitu kunnan tuloksen ja alijäämän kehityksen laskelmissa.

Hyödykekohtaisen ja tuloksesta riippumattoman arvioinnin vaatimus (KHO:2012:2)

Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjaratkaisussa KHO:2012:2 poistoaikoja oli pidennetty, vaikka uudet ajat sinänsä mahtuivat kirjanpitolautakunnan ohjeiden sallimiin vaihteluväleihin.

KHO totesi, etteivät vaihteluvälit merkitse sitä, että taloudelliset pitoajat voidaan vapaasti valita niiden sisältä. Poistosuunnitelman muuttamisen tueksi tulee esittää riittävän yksilöity selvitys hyödykkeiden

30.08.2026

palvelutuotantokyvyn olennaisesta muuttumisesta. KHO pysytti ratkaisun, jolla poistosuunnitelman muuttamista koskeva päätös kumottiin.

Ratkaisussa esiin tuodun kirjanpitolautakunnan kannan mukaan poistosuunnitelman muuttamisen tulee perustua hyödykkeen tulonodotusten tai palvelutuotantokyvyn muutoksiin, eikä yleistä poistojen määrän alentamista tuloksen parantamiseksi tai kertyneen alijäämän kattamiseksi voida pitää hyvän kirjanpitotavan mukaisena.

Olennaista muutosta hyödykkeiden taloudellisessa pitoajassa ei ole riittävästi osoitettu

Kunnanhallituksen 179 §:ssä kuvataan tulevaa koulukäyttöä, Tilastokeskuksen väestöennustetta, palveluverkon mahdollista keskittämistä ja rakennusten muunneltavuutta. Samalla todetaan, että Laukaan väkiluvun ja koululaisten määrän ennakoidaan lievästi vähenevän. Näillä seikoilla voi olla merkitystä arvioitaessa rakennusten tulevaa käyttöä, mutta päätöksestä ei kuitenkaan riittävästi ilmene mikä on muuttunut aikaisemmasta.

Kirjanpitolautakunnan periaatteiden mukaan poistosuunnitelmaa voidaan muuttaa, jos hyödykkeen tulonodotukset tai palvelutuotantokyky muuttuvat olennaisesti ja taloudellisen pitoajan ennakoidaan tämän seurauksena olevan olennaisesti aikaisemmin arvioitua pidempi. Tämä sama periaate on kirjattu myös kunnanhallituksen §:n 179 päätökseen.

Pelkkä tieto siitä, että rakennus voi teknisesti kestää 50 vuotta tai että sitä arvioidaan tarvittavan tulevaisuudessakin, ei sellaisenaan osoita, miksi aikaisemmin hyväksytty taloudellinen pitoaika olisi muuttunut olennaisesti.

Uusi palvelutarveperusteiden lisäys vasta alkuperäisen päätöksen jälkeen

Alkuperäinen kunnanhallituksen 131 §:n päätösehdotus perustui teknisestä käyttöiästä saatuaan asiantuntijalausuntoon. Päätöspykälässä 179 kunnanhallitus itse toteaa, että alkuperäistä päätöstä oli perusteltu puutteellisesti ja lisää päätöksen tueksi väestökehityssennusteen ja palvelujen taloudellisen käyttötarve-ennusteen.

Olivatko nämä perusteet tosiasiaissa alkuperäisen 25.5.2026 § 131 päätöksen aineellisina perusteina ja päätöksentekijöiden käytettävissä jo tuolloin, vai muodostettiinko tai otettiin ne päätöksenteon perusteiksi vasta alkuperäisen päätöksen ja siitä tehdyn oikaisuvaatimuksen jälkeen?

Jos ne olivat olemassa jo 25.5.2026, miksi ne eivät ilmenneet alkuperäisen päätöksen perusteluista. Jos ne taas on muodostettu vasta

OIKAISUVAATIMUS KUNNANHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 10.08.2026 § 179

30.08.2026

oikaisuvaatimuksen jälkeen, kysymys ei ole pelkästään aikaisemmin olemassa olleiden perustelujen teknisestä täydentämisestä, vaan samalle lopputulokselle on rakennettu jälkikäteen uutta aineellista perustaa.

Kunnanhallituksen päätöksessä § 179 mainittu liite 5

Tasapainottamisohjelman 3.0 sivulla 17 hyödykkeet on yksilöity muun muassa seuraavasti:

- Tiituspohjan uusi koulu ja päiväkot – hyödyke 718
- Satavuon koulu – hyödyke 838.
- § 179 aineistossa hyödykenumerot on puolestaan yhdistetty seuraavasti:
 - Satavuon koulu – hyödyke 718
 - Vuonteen alakoulu – hyödyke 838.

Koska poistoajan muuttaminen edellyttää nimenomaan hyödykekohtaista arviointia ja asiantuntijaselvitystä, ristiriitaa ei voida pitää merkityksettömänä ennen kuin on selvitetty, mistä rakennuksista ja hyödykkeistä Trelum Consulting Oy lausunto tosiasiallisesti on annettu ja mihin hyödykkeisiin kunnanhallituksen päätös kohdistuu.

Jos kyseessä on pelkkä kirjoitusvirhe, tämä tulee oikaisuvaatimus päätöksessä yksiselitteisesti todeta ja korjata.

Kirjanpitolain vaatimukset

Kuntalain 112 §:n mukaan kunnan kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kuntalain lisäksi kirjanpitolakia ja kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa kunnille soveltamisohjeita.

Kirjanpitolain 1 luvun 3 § edellyttää hyvän kirjanpitotavan noudattamista. Kirjanpitolain 3 luvun 2 § edellyttää tilinpäätöksen antavan oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Kirjanpitolain 3 luvun 3 § yleisiin tilinpäätösperiaatteisiin kuuluvat muun muassa liiketapahtumien tosiasiallisen sisällön huomioon ottaminen, tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus ja kunkin hyödykkeen erillisarvostus.

Kirjanpitolain 5 luvun 5 § mukaan aineellisen hyödykkeen hankintameno poistetaan suunnitelman mukaan kuluksi hyödykkeen vaikutusaikana.

Näiden periaatteiden perusteella poistoaikojen valintaa ei voida tehdä ensisijaisesti tavoitellun tilikauden tuloksen perusteella, vaan sen tulee perustua hyödykkeen todelliseen taloudelliseen pitoaikaan.

OIKAISUVAATIMUS KUNNANHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 10.08.2026 § 179

30.08.2026

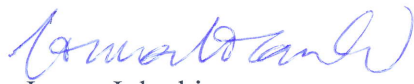
Yhteenveto

Asiakirja-aineiston perusteella on useita toisiinsa liittyviä oikeudellisesti merkittäviä seikkoja:

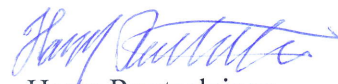
1. Alkuperäinen poistoikapäätös tehtiin 25.5.2026;
2. poistoaikojen yli 700 000 euron vuotuinen tulosvaikutus oli jo 21.5.2026 sisällytetty talouden tasapainottamisohjelman laskelmiin;
3. tasapainottamisohjelman mukaan varsinaiset sopeutukset eivät yksin riittäneet alijäämän kattamisvelvoitteen täyttämiseen;
4. poistosuunnitelman muutoksen lisäämisen jälkeen taloussuunnitelma muuttui laskelmassa ylijäämäiseksi;
5. kunnanhallituksen 131 §:stä tehtiin oikaisuvaatimus;
6. ennen tämän oikaisuvaatimuksen aineellista ratkaisua päätös kumottiin itseoikaisuna;
7. sama poistoaikojen koskeva lopputulos hyväksyttiin uudelleen, mutta perusteisiin lisättiin väestö- ja palvelutarveselvityksiä;
8. alkuperäinen oikaisuvaatimus ei tämän jälkeen johtanut pääasian aineelliseen ratkaisemiseen;
9. kunnanhallituksen § 179 ei edelleenkään osoita riittävän yksilöidysti, mikä kunkin hyödykkeen taloudellisessa pitoajassa on muuttunut olennaisesti aikaisempaan arvioon verrattuna.

Näiden seikkojen yhteisvaikutuksen perusteella päätöksen lainmukaisuus on vähintäänkin sellaisella tavalla epäselvä, että kunnanhallituksen § 179 mukaisia poistoaikojen pidennyksiä ei tule pitää voimassa ilman asian uutta ja riippumatonta hyödykekohtaista selvittämistä.

Katsomme, että päätös tulee ensisijaisesti kumota poistoaikojen pidentämistä koskevalta osalta ja toissijaisesti asia tulee palauttaa kokonaisuudessaan uudelleen valmisteltavaksi.

Jorma Jolanki

Harry Ruotsalainen

LIITTEET

- 1) Kunnanhallituksen päätös 10.08.2026 § 179
- 2) Oikaisuvaatimusohje

Kunnanhallituksen 10.08.2026 § 179 liitteet:

- 3) Liite 1. Laukaan kunnan poistosuunnitelma 1.3.2022 alkaen
- 4) Liite 2. Trellum Consulting Oy: Kirjanpitoarvon poistojen tarkastelu viidessä Laukaan kunnan omistamassa kohteessa

OIKAISUVAATIMUS KUNNANHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 10.08.2026 § 179

30.08.2026

- 5) Liite 3 Hyödykekohtainen laskelma poistamattoman hankintamenon jaksottamisesta poistettavaksi uuden pitoajan kuluessaFINAL
 - 6) Liite 4. Väestöennuste ja väestömäärän kehitys
 - 7) Laukaan kunnanhallitus 10.8.2026 § 180
 - 8) Laukaan kunnanhallitus 10.8.2026 § 180, liite 4. Oikaisuvaatimus 12.06.2026 kunnanhallituksen päätöksestä 25.5.2026 § 131, poistosuunnitelman muutos viidelle Laukaan kunnan omistamalle rakennukselle, 12.6.2026
 - 9) Kunnanhallitus 10.8.2026 § 180, valitusosoitus
 - 10) Laukaan kunnanhallitus 25.05.2026 § 131
 - 11) Valtuuston päätös 01.06.2026 § 17
- Valtuuston 01.06.2026 § 17 liitteet:
- 12) Liite 1. Talouden tasapainottamisohjelma 3.0
 - 13) Liite 2. Talousarviomuutosten koonti
 - 14) Liite 3. Tuloslaskelma 2026
 - 15) Liite 4. Rahoituslaskelma 2026